

"ОРГТЕХНИКА" АД - СИЛИСТРА

О Т Ч Е Т

за управлението на "Оргтехника" АД, гр. Силистра
през 2012 година

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

Акционерно дружество "Оргтехника" е основано през 1964 г. като завод "Оргтехника" и е държавно предприятие до 1997 година. От 21.04.1997 г. е преобразувано в акционерно с над 50 на сто частна собственост, а от месец май 1999 г. капиталът е 100 % частен.

Основният капитал на дружеството е разпределен в 255 381 акции с номинал 1.00 лв. всяка една. Към датата на приключване на отчета акционерното участие е следното:

"Оргимпекс" АД, гр. София	96884	акции	37.94 %
"Оргтехинвест" АД, гр. Силистра	82637	акции	32.36 %
Инвестиционно д-во "Златен лев" АД	44830	акции	17.55 %
Други юридически лица 4 броя	1365	акции	0.53 %
Индивидуални акционери 2016 броя	29665	акции	11.62 %

Общият брой на акционерите към 27.06.2012 г. е 1999 физически и седем юридически лица. Няма информация за извършени покупко-продажби до края на годината и вероятната промяна в структурата на капитала ще се установи от разпечатката на акционерната книга в двуседмичен срок преди ОСА. "Оргтехника" АД има едностепенна структура на управление: тричленен съвет на директорите. Председател на СД и изпълнителен директор е инж. Върбан Георгиев Върбанов.

Информация за членовете на съвета на директорите (чл. 247, ал. 2 от ТЗ).

1. Брутни възнаграждения, получени през 2012 г. от членовете на съвета на директорите:

- Върбан Георгиев Върбанов – 45 806.08 лв.
- Румен Василев Райчев – 18 341.66 лв.
- Бенчо Георгиев Бенчев – 18 341.66 лв.
- Общо 82 489.40 лв.

2. Притежавани акции от членовете на съвета на директорите:

	Брой кции	% от капитала
"Оргтехинвест" АД, гр Силистра	82 637	32.36
представлявано от Върбан Георгиев Върбанов	70	0.027
"Оргимпекс" АД, гр. София	96 884	37.94
представлявано от Румен Василев Райчев	40	0.016
Бенчо Георгиев Бенчев	13	0.005

През 2012 г. членовете на съвета не са придобивали или прехвърляли акции на дружеството.

3. Членовете на съвета на директорите нямат специални права и могат да придобиват акции и облигации на дружеството по общия ред.

4. Участие на членовете на съвета на директорите в други дружества:

- Върбан Георгиев Върбанов: председател на съвета на директорите "Оргтехинвест" АД, гр. Силистра – не притежава повече от 25 на сто от капитала на дружеството;
- Румен Василев Райчев: изпълнителен директор на "Оргимпекс" АД, гр. София – притежава 37.5 на сто от капитала на дружеството.
- Бенчо Георгиев Бенчев - акционер в "Оргимпекс" АД, гр. София – не притежава повече от 25 на сто от капитала на дружеството.

5. Никой от членовете на съвета на директорите или свързани с тях лица не са сключвали с дружеството договори, които излизат извън обичайната му дейност (чл. 240б от ТЗ).

Няма придобивни правни очаквания в полза на дружеството. Няма учредени върху недвижимостите на дружеството ограничени вещни права в полза на трети лица. Няма предявени претенции от граждани за възстановяване на собственост върху недвижим имот на дружеството.

През почти половин вековната си история предприятието е произвеждало джобни и настолни калкулатори, копировална техника, микропроцесорни системи и компютри, голи и наредени печатни платки, специална продукция и др. В последните години се предлагат устройства за регистриране продажбите на стоки и таксуване на услуги в търговията, транспорта, ресторантърството и др.

Предприятието има следните специфични особености:

1. Относително висока самостоятелност: монтиране на печатни платки, механична обработка, пластмасови детайли, инструментална скрапировка, собствен автотранспорт.
2. Разположено е на две площадки в приспособени сгради на бивше военно-свързочко училище, което усложнява комуникациите, удължава технологичния път и води до осъкяване на продукцията.
3. Голяма номенклатура на ползваните суровини, материали и полуфабрикати.
4. Износът е предимно за Гърция, Румъния, Молдова, Украйна, Литва, Малта и др. На вътрешния пазар продукцията се реализира чрез широка мрежа от независими дистрибутори.

Основен предмет на дейност в момента са електронно-регистриращи касови апарати с финансова памет (ЕКАФП) и сродни фискални устройства – над 20 модификации с различен дизайн и габарити. През отчетния период формираха над 90 на сто от производството и износа. Освен завършени изделия се изнасят и възли за касови апарати – комплекти корпусни детайли и електронни компоненти.

II. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО

1. Производствена програма и реализация на продукцията.

В началото на годината ръководството прие бизнес-програма за производство и реализация на стойност 3 100 х.лв., с която се залагаше запазване равнището от 2011 година. Направените разчети сочеха, че с изпълнението на тази програма дружеството ще излезе на минимална печалба при запазване на наличните работни места и на средната работна заплата.

През 2012 година е произведена продукция на стойност 2 582 х. лв., което е с близо 16 на сто под планираното и произведеното през предходната. Основна причина е недостатъчната реализация в страната, където през първото тримесечие, в условията на голямо търсене на касови апарати, дружеството не успя да постигне поставените цели в условията на силна и не съвсем лоялна местна конкуренция. Намалени бяха заявките на гръцките партньори вследствие продължаващата финансова криза в страната, намаля и без това слабото търсене на изделията в Румъния, което увеличението износ за Молдова компенсира частично. Мощностите не бяха равномерно натоварвани и използването им беше по-слабо от предходната година, което се отрази отрицателно върху заплащането на работещите.

Върху стойността на произведената/реализираната продукция се отрази негативно и значителното намаление на цените за крайни клиенти и дистрибутори в страната, както и по-малък, но траен като тенденция, спад в износните цени. Влиянието на този фактор, при съпоставка с предходната година, е от порядъка на 300 х.лв. и допълнително влоши крайните финансови резултати.

Структурата на реализацията беше 66 към 34 в полза на износа. За сравнение през 2005 г. относителният дял на износа в общата реализация беше 38 на сто, през 2009 г. достигна 79 на сто, а през предходната 2011 г. – 81 на сто, което – при относителна съизмеримост на обемите през тези години – говори за постоянно намаляващо търсене на касова и сродна техника в страната (с изключение на административно наложените акции, каквато имаше в края на 2011 и началото на 2012 г.) в условията на голямо насищане и силна конкуренция с местните производители..

Произведени бяха общо 13 946 касови апарати, което с 893 броя по-малко от предходната година. Продължава да се увеличава относителният дял на малогабаритните и по-евтини машини, което в съчетание с намалението на цените в страната и на външните пазари се отразява върху обема на производството и реализацията спрямо предходни периоди.

2. Трудови ресурси.

Числеността на персонала в дружеството на 1.01.2012 г. е 117 бр., а в края на годината в дружеството на трудови договори работеха 108 человека. През повечето месеци на годината пряко застият в производството персонал беше нормално натоварен и не възникна необходимост от разкриване или съкрашаване на работни места. Намалението на общата численост е резултат от естествено текучество.

Нивото на производство и реализация, макар и под капацитетните възможности на дружеството, беше относително равномерно и обезпечаваше изплащането на договорните заплати. Бонуси за постигнати резултати не бяха изплащани поради недостиг на средства, заложени с норматив във вътрешните правила за работна заплата. Средномесечната работна заплата в дружеството беше 432 лв. – с близо 8 на сто по-висока от предходната като увеличението беше главно в нископлатените професии вследствие промяната на минималната работна заплата за страната. Измененията по категории персонал са посочени в следната таблица :

№ по ред	Категория персонал	Списъчен брой към:		Разлика
		01.01	31.12	
1.	Ръководни служители, вкл. изп. директор	13	12	-1
2.	Специалисти	33	32	-1
3.	Помощен персонал и охрана	6	6	0
4.	Работници	65	58	-7
4.1	основни работници	44	37	-7
4.2	спомагателни работници, в т.ч. ОТКК	21	21	0
	ВСИЧКО	117	108	-9

Средносписъчният брой на персонала за годината беше 111 работници и служители - с 10 по-малко от предходната 2011 г. Текущите месечни заплати и аванси се изплащаха редовно и в регламентирани срокове – независимо от финансовите затруднения, в които периодично е изпадало дружеството, този принцип се спазва неизменно и без изключения от 1993 година.

III. ФИНАНСОВО-ИКОНОМИЧЕСКО СЪСТОЯНИЕ

Финансовият отчет на "Оргтехника" АД към 31.12.2012 г. е изгответен съгласно основните принципи и изисквания на ЗС и МСФО и другите нормативни документи, регламентиращи стопанската дейност в България. Записването и осчетоводяването на стопанските операции е на база индивидуален сметкоплан. Годишният финансов отчет съдържа следните основни елементи: Отчет за финансовото състояние, Отчет за всеобхватния доход, Отчет за паричните потоци и Отчет за промените в собствения капитал към 31.12.2012 г.; Приложения.

А. Основните аспекти на финансово-счетоводния анализ отразяват:

1. Придобиване, отчитане, амортизация и преоценка на ДА:
  - заприходяват се по цена на придобиване, завишена с разходите по доставка и монтаж;
  - прилаган е линеен метод на амортизация на ДА на база полезния живот на активите.
2. Краткотрайните активи и пасиви на дружеството се оценяват в съответствие с прилаганата счетоводна политика в дружеството. Към 31. 12. 2012 г. всички валутни сметки, вземания и задължения са преоценени по централния курс на БНБ.
3. Разходите са отчетени като разходи за дейността по икономически елементи (материални, външни услуги, амортизации, възнаграждения, осигуровки, финансови и извънредни разходи и други).
4. Приходите са отчетени като приходи от дейността (от продажби на продукция, услуги, от финансови приходи и други).
5. Финансовият резултат е формиран след приключване на с/ка 123 "Печалби и загуби за периода".

Б. Анализ на отчета за финансовото състояние. Отчетът за финансовото състояние на "Оргтехника АД" към 31.12.2012 г. показва следните обобщени данни:

№ по ред	А К Т И В (х.лв.)	31.12. 2011 г.	31.12. 2012 г.	Разлика
A.	Записан но невнесен капитал	0	0	0
B.	Нетекущи (дълготрайни) активи	1882	1793	-89
I.	Нематериални активи	18	14	-4
II.	Дълготрайни материални активи	1829	1674	-155
III.	Дългосрочни финансови активи	0	0	0
VI.	Отсрочени данъци	35	105	70
B.	Текущи (краткотрайни) активи	3653	3107	-546
I.	Материални запаси	2828	2540	-288
II.	Вземания	728	498	-230
III.	Инвестиции	0	0	0
IV.	Парични средства	97	69	-28
G.	Разходи за бъдещи периоди	2	2	0
	Сума на актива	5537	4902	-635
№ по ред	П А С И В (х.лв.)	31.12. 2011 г.	31.12. 2012 г.	Разлика
A.	Собствен капитал	4676	4027	-649
I.	Записан капитал	298	298	0
II.	Премии от емисии	0	0	0
III.	Резерв от последващи оценки	216	216	216
IV.	Резерви	4398	4162	-236
V.	Натрупана печалба/загуба от минали години			
VI.	Текуща печалба (загуба)	-236	-649	-413
B.	Провизии и сходни задължения	0	0	0
B.	Задължения	753	789	36
G.	Финансирания и приходи за бъдещи периоди	108	86	-22
	Сума на пасива	5537	4902	-635

Анализът на отчета за финансовото състояние показва, че през отчетния период:

1. Балансовата стойност на дълготрайните материални активи е намалена със 155 х.лв. основно от начислено изхабяване на машини и оборудване, съоръжения и транспортни средства, които към 31.12 са за 312 х.лв., т.e. по-голямата част от тях са физически и морално амортизириани.

2. Спрямо предходната година стойността на краткотрайните активи бележи намаление с 546 х.лв., по-голямата част от което е от намалението на материалите и продукцията на склад, натрупани в края на 2011 г. в подготовка на очакваното голямо търсене в страната през първите месеци на годината.

3. През периода собственият капитал на дружеството се изменя както следва:

а/ основният капитал остава непроменен;

б/ резервите са намалени със 236 х.лв., колкото е загубата за предходната година;

в/ Крайният финансов резултат е загуба от 649 х.лв., която заедно със отчетената такава през 2010 и 2011 г. достигна 918 х.лв. за покриване през следващи периоди.

4. Текущите задължения на дружеството са на нивото на предходната година. Към общественото осигуряване, ЗОК и бюджета дружеството изпълняваше задълженията си през цялата година в регламентираните срокове.

В. Анализ на отчета за всеобхватния доход. Отчетът за всеобхватния доход за периода, съпоставен с този към предходната 2011 година, разкрива следната картина:

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	Предходна година	Текуща година	Разлика
1.	Намаление на запасите от продукция и НП		188	188
2.	Разходи за сировини, материали и външни услуги	2556	2239	-317
3.	Разходи за персонала	758	756	-2
4.	Разходи за амортизация и обезценка	140	216	76
5.	Други разходи	244	165	-79
	Общо разходи за оперативна дейност	3698	3564	-134
6.	Разходи за обезценка на финансови активи	19	13	-6
7.	Разходи за лихви и други финансови разходи	25	22	-3
	Общо финансови разходи	44	35	-9
8.	Печалба от обичайна дейност	0	0	0
9.	Извънредни разходи	0	0	0
	Общо разходи	3742	3599	-143
10.	Счетоводна печалба	0	0	0
12.	Данъци, алтернативни на корпоративния данък	-28	-69	-41
	Всичко	3714	3530	-184

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	Предходна година	Текуща година	Разлика
1.	Нетни приходи от продажби	2451	2664	213
	в т.ч.: продукция и услуги	2444	2658	214
2.	Увеличение на запасите от продукция и НП	475	0	-475
3.	Разходи за придобиване на активи по стоп. начин	228	0	-228
4.	Други приходи	305	211	-94
	Общо приходи от оперативна дейност	3459	2875	-584
5.	Приходи от участия	0	0	0
6.	Приходи от други инвестиции и заеми	0	0	0
7.	Други лихви и финансови приходи	19	6	-13
	Общо финансови приходи	19	6	-13
8.	Загуба от обичайна дейност	264	718	454
9.	Извънредни приходи	0	0	0
	Общо приходи	3478	2881	-597
10.	Счетоводна загуба	264	718	454
11.	Загуба	236	649	413
	Всичко	3714	3530	-184

Ниският обем на продажбите, дължащ се на комбинираното влияние от недостатъчната реализация в страната и по-слабото търсене на продукцията на традиционните външни пазари с драстичното намаление цените на изделията в условията на икономическа криза, се отрази крайно негативно върху общото финансово състояние на дружеството, което при тези утежнени условия за стопанска дейност успя да задържи завоюваните пазарни позиции в износа, но не и на вътрешния пазар.

Нивото на балансовата загуба от 649 х.лв. е показателно за ниска рентабилност от цялостната дейност на дружеството и следва тенденция на влошаване възвръщаемостта на вложените разходи – за сравнение през 2008 г. печалбата от 28 х.лв. беше постигната при значително по-благоприятни икономически условия, а през периода 2009 - 2011 г. негативно влияние оказа кризата в Гърция, където е един от основните ни пазари. Основни причини за слабата ефективност са малката серийност на изделията и произтичащите от това сравнително високи цени на доставяните материали и окомплектовка, а също и постоянно намаляване цените на фискалните устройства в световен мащаб. В издръжката на предприятието с неговите огромни площи и пригоден сграден фонд, многоброен и застарял машинен парк, значителна част заемат условно-постоянните разходи, които слабо се влияят от обема на производството и реализацията и влошават крайния резултат когато последните паднат до или под определен минимум, който за "Оргтехника" АД е от порядъка на 4 млн.лв.

IV. ПАЗАРНА ПОЛИТИКА И МАРКЕТИНГ

През 2012 г. бе отбелязан ръст в общия обем на реализацията с 5,8 на сто спрямо предходната. Въпреки това можем да определим 2012 г. като една много трудна и не дотам успешна година по отношение на продажбите, особено на традиционните ни външни пазари.

Ръстът на реализацията се дължи основно на увеличените продажби на касови апарати на вътрешния пазар (над 3,3 пъти), който компенсира и отстъплението в износа на тази продуктова група. То се дължи на специфичната ситуация – протеклата в този период кампания за почти тотална подмяна на досега използваните фискални устройства в България. В резултат общите продажби на вътрешния пазар през 2012 г. отбелязаха ръст от над 86 на сто спрямо предходната година.

Отчитаме снижение в обема на износа през 2012 г. с 13,5%, което се дължи изключително на отстъплението на някои от основните ни за момента пазари – Гърция (с 15,3%), Румъния (с 37,5%) и др. Това е резултат от намаленото потребление като цяло и проблемите, свързани със затрудненото икономическо положение на местните пазари в условия на продължаваща криза. Очаква се и през следващата година положението да остане трудно и несигурно, което изисква да продължат усилията ни за търсене на нови партньори и излизане на нови пазари. Отстъплението на външните пазари, комбинирано с големия ръст на продажбите на вътрешния пазар, доведе до снижение на относителния дял на износа в общия обем на реализацията до 65,9 на сто (при 81,1% за предходната година).

Разпределена по направления и групи изделия, реализираната продукция изглежда така (в %):

	ОБЩО	EKA	Други
	100,0	84,2	15,8
- вътрешен пазар	34,1	31,5	47,9
- износ	65,9	68,5	52,1

Основно направление и през настоящата 2013 година остават електронните касови апарати и други фискални устройства, чиито дял в общия обем на реализацията остава над 80 на сто.

V. РИСКОВИ ФАКТОРИ

Инвестирането в акциите на дружеството, е свързано с определени рискове. Последователността в представянето на рисковите фактори отразява виждането на СД относно конкретната им значимост към настоящия момент за дейността на дружеството, както и вероятност да бъдат осъществени.

Износът на продукцията е предимно в държави от Източна Европа, където пазарите са нестабилни и трудно се прогнозират. В тези страни дружеството прдава основно касови апарати с финансова памет (ЕКАФП), внедряването на които става на база правителствени наредби, които задължават определени категории търговци да ги ползват. Търсеният се влияе в значителна степен от сроковете по тези наредби като обикновено расте скокообразно непосредствено преди настъпването на определена критична дата и след нея последва рязък спад.

На вътрешния пазар има силна местна конкуренция, което стеснява пазарната ниша на нашите изделия. Търсеният е ограничено както поради малките мащаби на пазара, така и поради високата наститеност на тези изделия в страната. Поради сравнително дългия период на експлоатация на този клас техника се развива и значим вторичен пазар на касова техника.

Намаленото търсене на ЕКАФП в страната и нестабилността на традиционните външни пазари, респ. по-малките производствени серии и невъзможността за повишаване на цените в условията на силна конкуренция доведоха до увеличаване себестойността на единица продукция и съответно влошаване на крайните икономически показатели. Намаленият финансов ресурс не позволява насочване на достатъчно средства за обновяване на техниката и технологиите, което да доведе до съществено повишаване на производителността и снижение на разходите за производството.

VI. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

1. Относно отговорностите и дейностите на членовете на Съвета на директорите:

Членовете на СД извършваха периодична проверка и разглеждане на текущите, тримесечните и годишния счетоводен отчет и отчетите за дейността на дружеството. Същите бяха своевременно представяни, съгласно изискванията на ЗППЦК. Чрез регулярно провеждане на заседания, както и в неформални срещи, членовете на СД извършваха планиране и определяне на текущите и бъдещи задачи, приоритети, отговорности и мястото на всеки член на екипа, одобряваха и ревизираха основните стратегии и цели на дружеството. Във връзка с предоставяне пред акционерите и заинтересованите лица на необходимата допълнителна информация, СД възлага и изиска периодично изготвяне на проучвания за конкурентноспособността на продуктите на дружеството на вътрешния и международния пазар, както и на неговите основни конкуренти.

2. Относно осигуряване на по-ефективна комуникация и гарантиране на равнопоставено отношение на акционерите.

Спазени са изискванията за пълна информираност на акционерите във връзка с годишното ОСА, като своевременно са извършени съответните публикации. В законовите срокове преди събрането на акционерите е предоставена пълна информация за годишните резултати от дейността на дружеството. Уеб-страницата се поддържа винаги актуална, с цел клиентите и акционерите да получават редовна, актуална и по-пълна информация за дейността на дружеството, неговото състояние и перспективи.

3. Относно отчитане правата, интересите и ролята на заинтересованите лица.

Поддържа се непрекъснато политика на тясно сътрудничество и взаимен интерес, както с постоянните клиенти (дистрибуторите и външните партньори), така и с доставчиците на дружеството, като им се предоставя необходимата за целта информация, непредставляваща фирмена тайна.

4. Относно разкриване на информация и прозрачност.

Осигурен е постоянен достъп до финансовите отчети на дружеството в Интернет, както и в страниците на КФН и "БФБ – София" АД. Не е регистриран случай на официално постъпили искания от акционери за предоставяне на информация за финансовото състояние на дружеството и не е отказвана такава. Изпращани са всички необходими отчети и уведомления на дружеството до Комисията за ценни книжа, "БФБ – София" АД и Централния депозитар, а именно:

- годишен финансов отчет и съпътстващите го материали;
- тримесечни финансови отчети и съпътстващите ги материали.

VII. ДВИЖЕНИЕ НА АКЦИИТЕ

През 2010 г. Софийската фондова борса изключи акциите на дружеството от официалния пазар поради незначителност на реализирания оборот.

VIII. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ГОДИШНОТО СЧЕТОВОДНО ПРИКЛЮЧВАНЕ. ПЛАНИРАНА СТОПАНСКА ПОЛИТИКА ЗА 2011 ГОДИНА.

През настоящата 2012 г. дружеството запазва предмета на дейност и пазарните си позиции.

Очакваните инвестиции са от порядък на 10 х. лв.

Числеността на персонала се запазва около 120 броя без тенденции за значителни изменения.

В периода след 31.12.2012 г. до изготвянето на настоящия отчет не са настъпили други особени събития, които да доведат до съществени промени във финансовото състояние на дружеството.

X. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Отчетната 2012 година беше много неблагоприятна от стопанска гледна точка по отношение на производството и реализацията, а в условията на неотшумялата икономическа криза дружеството се оказа в списъка на потърпевшите, но устояли в тежката ситуация на твърде висока цена.

Очакванията за 2013 година са умерено оптимистични и основание за това е както очакваното запазване на позициите на външните пазари и основно на гръцкия, така и в разработването и прилагането на мерки за оптимизиране на разходите.

Бизнес-планът за 2013 година е в процес на уточняване и към датата на отчета не е окончателно изготвен.

гр. Силистра
25. 02. 2013 г.

ПТ/

Изп. директор :
(инж. В. Върбанов)

